

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøte 2012:

Venstre vil ha en ny, grønn og borgerlig regjering

Venstre ønsker en ny regjering etter valget i 2013. Norge trenger liberal politikk som setter folk først og sikrer sterke fellesskap. Norge trenger en regjering som satser sterkt på forskning, kunnskap og verdiskaping og som tar klimautfordringene på alvor. Venstre må derfor søke makt for å gjøre Norge mer liberalt.

Venstres ideologi og politikk kombinerer personlig frihet med ansvar for fellesskapet og hverandre. Vi skiller oss fra høyresiden ved at vi ønsker sterke fellesskapsløsninger som bekjemper sosial urettferdighet i samfunnet. Vi skiller oss fra venstresiden ved at vi tror at mennesker som gis frihet er best i stand til å ta vare på seg selv og sine medmennesker. For Venstre er det alltid politikken som avgjør hvilken regjering Venstre kan delta i eller støtte.

Det er en forutsetning at en regjering Venstre deltar i, fører en ansvarlig økonomisk politikk og en mer miljøvennlig politikk enn den sittende regjeringen, blant annet ved å kutte utslipp av klimagasser i Norge og gjennomføre et grønt skatteskifte. Det er også nødvendig å stimulere til et nyskapende og moderne næringsliv som i større grad baseres på miljøets premisser, og investere i infrastruktur for hele landet. En ny regjering må føre en human asylpolitikk i tråd med Norges internasjonale forpliktelser.

Venstre går til valg i 2013 på et regjeringsskifte. Det gjør vi for å få økt gjennomslag for vår politikk. Gjennom 6,5 år med den sittende regjering har utviklingen gått i feil retning i mange av de områdene som er viktigst for Venstre. Regjeringen har ikke vist noe vilje til å samarbeide med Venstre for å få gjennomført nødvendige forbedringer og framskritt på områder som skole/utdanning, miljø/klima, fattigdomsbekjempelse og en offensiv næringspolitikk.

Dagens regjering har hatt eventyrlige inntekter over statsbudsjettet til disposisjon, men har på mange områder ikke prioritert det som er viktigst. Fornyelsen i offentlig sektor har stanset opp, og den rødgrønne regjeringen har vist en konsekvent negativ holdning til det private eierskapet og den gründervirksomhet som er nødvendig for å skape framtidens velferd. For Venstre er det derfor viktig at den rødgrønne regjeringen blir byttet ut.

Dersom det blir et flertall mot den sittende regjering i 2013, mener Venstres landsmøte at det må føre til et regjeringsskifte, med utgangspunkt i dagens opposisjonspartier. Ved et nytt flertall vil Venstre etter valget samtale med de andre opposisjonspartiene for å få etablert en ny grønn, borgerlig regjering. Venstre går til slike samtaler med det mål å få mest mulig gjennomslag for egen politikk. Graden av gjennomslag vil være avgjørende for Venstres deltakelse i en ny regjering.

Venstres landsmøte mener at det ikke er et selvstendig mål å danne en flertallsregjering. Venstre ønsker en regjering bestående av Venstre, Høyre og Kristelig Folkeparti. Det vil være best for Norge og det vil være en styringsdyktig regjering som kan søke vekslende flertall for de saker hvor det er viktig for Venstre å få en ny og offensiv kurs.

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøte 2012:

Norge som Europas grønne batteri

Norge vil på sikt kunne produsere mer energi enn vi forbruker, og eksportere fornybar energi til Europa. Ved å gjøre Norge til Europas grønne batteri vil Venstre både bekjempe klimaendringer og skape grønn vekst i Norge.

Klimaendringene og energimangelen er de alvorligste truslene menneskeheten står overfor. Vi er nødt til å tilpasse oss en radikalt endret energi- og klimahverdag, og begrense forbruket og utslippene våre for å unngå ukontrollert temperatur- og havnivåstigning. FNs klimapanel, IPCC, konkluderte i 2011 at fornybar energi er det mest effektive tiltaket for en tilstrekkelig reduksjon av klimagassutslippene. I sin rapport om fornybar energi sier IPCC at 80% fornybart energiforbruk innen 2050 er mulig – hvis vi tar de rette politiske beslutningene. Venstre vil støtte realiseringen av dette målet.

Norge har ikke bare et etisk krav på seg til å bidra til å løse utfordringene, men vi har også muligheter i våre store økonomiske muskler og en verdensledende industri vi kan bygge på.

Norge har store inntekter som en av verdens største eksportører av olje. I tillegg gir oljeinntektene oss en mulighet til å finansiere djerve tiltak. Norge har også en sterk energisektor basert på fornybar energi - vannkraft. Med lavere energiforbruk og mer produksjon av fornybar energi vil Norge på sikt kunne produsere mer energi enn det forbruker, og tjene penger på fornybar energiekspert til Norden og Europa.

For at vi skal kunne eksportere mer av energien vi produserer, må vi også redusere energiforbruket. Rundt 40 % av energiforbruket i Norge og Europa forbrukes i bygninger. Å redusere energiforbruket i bygninger er nødvendig for å dempe veksten i etterspørselen etter energi. En løsning er å satse på utbygging av plusshus: bygninger som genererer mer energi gjennom bygningens driftsfase, enn det blir brukt til produksjon av byggevarer, oppføring, drift, rehabilitering og riving av bygget. I tillegg kan plusshus i perioder produsere et energioverskudd som kan tilføres kraftnettet. Dermed går bygningen fra å være en del av energiproblemet, til å bli en del av energiløsningen. Venstre vil derfor gjøre det enkelt å selge overskuddsenergi fra eget hus eller mikrokraftverk til kraftnettet

Venstre mener det er viktig at det utvikles en strategi som gjør det mulig å etablere Norge som en svingprodusent for Europa, som Europas batteri med fornybar energi. Venstre mener Norge skal spille en betydelig rolle i Europa som leverandør av ren fornybar energi. For å få dette til må arbeidet intensiveres for å få etablert nye overføringskabler til kontinentet og til Storbritannia.

Elektrisitet er ferskvare, og til en hver tid må produksjonen tilsvare forbruket innenfor kraftnettets utstrekning – hvis ikke forekommer det strømprudd. Ved overproduksjon går energimengden tapt dersom vi ikke har enorme batterier der energien kan lagres. Venstre vil bruke eventuell overskuddsenergi til å pumpe vann fra lavereliggende vannkraftmagasiner opp til de høyereliggende, og dermed i praksis lagre overskuddsenergi i vannet, som potensiell energi. Vannkraftverk med et slikt pumpeanlegg vil fungere som et enormt, grønt og utslippsfritt batteri.

Venstre mener også at de regionale energiselskapene kan gi viktige bidrag til økt overføringskapasitet og stiller seg positiv til private initiativ for mer overføringskapasitet til Europa.

Venstre forutsetter at linjeføring på land gjøres på en skånsom måte, og at det i prosjektene settes av tilstrekkelig med midler til å unngå konflikter med bl.a. naturvern hensyn og reiseliv. For å kunne fungere som et "grønt batteri" for Europa, må mye norsk vannkraft ombygges. Vannkraftverkene må få større effekt, så de kan produsere mer energi raskt når det trengs for eksport. Det krever større turbiner og nye eller utvidede vannveier. Venstre vil legge til rette for økt effekt der dette ikke innebærer uakseptable naturinngrep. Venstre vil la Statkraft beholde mer av overskuddet sitt dersom det trengs for å foreta lønnsomme investeringer i økt effekt eller pumpekraft.

Pumpekraft og effektkjøring bidrar til raskere, større og hyppigere endringer i vannstanden i magasinene. Det kan skade naturen og er derfor en viktig miljøutfordring. Venstre vil at NVE og naturvernmyndigheter skal gjennomgå alle store magasiner, og lage regler for hvor stor variasjon i vannstanden som kan tillates for hvert enkelt magasin uten for store miljøbelastninger.

Ved å styrke og bygge ut kraftnettet innand i Norge og mellom Norge og EU, vil overproduksjonen fra f.eks. tyske og franske sol- og vindkraftverk kunne lagres i norske vannkraftmagasiner, når behovet og forbruket er lavt. Deretter kan vannkraften benyttes ved behov. Dette vil være en viktig del av klimaløsningen, samtidig som den fornybare energitilgangen sikres og stabiliseres for hele kontinentet. I tillegg skapes arbeidsplasser og verdier i Norge.

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøte 2012:

Gi kulturlivet frihet

Venstre er opptatt av et fritt og mangfoldig kulturliv. Det sikres gjennom å gi aktørene frihet og handlingsrom, et mangfold av finansieringskilder og å organisere politikken på en mest hensiktsmessig måte.

Gjennom regjeringens politikk på kulturfeltet har kulturpolitikken blitt en arena for å nå andre samfunnspolitiske mål, ikke for å sikre den selvstendige egenverdien til frivilligheten, kulturlivet og idrettsbevegelsen. Siden 2008 har Kulturdepartementet satt krav om holdningsmessige programmer og innholdsproduksjonen til kulturinstitusjonene med statlig medfinansiering. Venstre mener kulturinstitusjonene er bedre egnet enn Trond Giske og Anniken Huitfeldt til å styre egne kunstneriske produksjoner og valg, og vil befeste retten til å velge annerledes i kulturproduksjonene.

Et fritt og mangfoldig kulturliv er også avhengig av et mangfold av finansieringskilder. Norge er preget av høy offentlig støtte til kulturlivet, idretten og det frivillige Norge. Dette er en villet politikk, også fra Venstres side, men det er betenkelig når det offentlige nesten har monopol på finansiering og dermed styring av kulturfeltet. Derfor vil Venstre dreie støtten fra direkte bevilgninger til gaveforsterkningsordninger for å øke innslaget av andre finansieringspartnere i norsk kulturliv. Venstre vil også gå gjennom hele ordningen med Norsk Tippings spillmonopol og fordeling av tippemidler, med sikte på økt uavhengighet for og styrking av frivillige organisasjoner og norsk kulturliv.

De regionale kompetansesentrene for rytmisk musikk bidrar til utvikling av bransjen og musikkmiljøene og skaper møteplasser for erfaringsutveksling og nettverksbygging. Kompetansesentrene fungerer også som talerør og er et viktig bindeledd mellom aktører i musikkbransjen, samt mellom musikkbransjen og andre instanser. Venstre ønsker å sikre like og stabile driftsvilkår for disse sentrene.

Gjennom avdemokratiseringen av Norsk kulturråd har Regjeringen økt styringen over kulturfeltet. Venstre vil gi folkevalgte og kulturen selv økt innflytelse ved at utnevnelsen flyttes ut av Regjeringen og inn i Stortinget.

Kontrollregimene for mottakere av offentlig støtte, særlig til frivillig arbeid, er kraftig opptrappet de siste årene. Venstre er bekymret for den økte administrasjonen og byråkratiseringen av frivillig sektor, særlig på barne- og ungdomsfeltet.

Venstre vil

- sørge for at kunstnerisk frihet ivaretas ved offentlige bevilgninger til kulturinstitusjoner og kulturproduksjoner
- dreie støtten til kulturlivet fra direkte støtte over statsbudsjettet til egne ordninger gjennom Norsk kulturråd og gaveforsterkningsordninger
- forenkle støtteordninger og momskompensasjonsordningen for frivillig aktivitet, kultur og idrettsliv
- gi de regionale kompetansesentre i rytmisk musikk driftsstøtte på lik linje med Brak i Bergen.
- likestille idrettsorganisasjoner som ikke er medlem av Idrettsforbundet med øvrige når det gjelder offentlig støtte
- gjennomgå støtteordningene til nasjonale og regionale idrettsanlegg og kulturinstitusjoner, med sikte på å bedre dialogen mellom staten og øvrige tilskuddspartnere, og samtidig sikre større forutsigbarhet for tilskuddsmottakerne.

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøt 2012:

Samferdsel for en bærekraftig framtid!

Samferdselspolitikk er avgjørende for å stimulere næringsutvikling og for å redusere miljøproblemene. Derfor ønsker Venstre en tydeligere prioritering og en styrket satsing på samferdsel, på miljøets premisser og til beste for en ny framtidig næringsutvikling. Norge har store samferdselsutfordringer. Spesielt gjelder dette investering i og utbygging av kollektivtransport rundt og mellom de store byene, investeringer i jernbane, sykkelveier og nødvendig utbygging av vei og sjøtransport i distriktene. Norge har også et etterslep på jernbanevedlikehold på 200 milliarder kroner og på veivedlikehold på rundt 100 milliarder kroner.

For Venstre er det avgjørende å prioritere investeringer i samferdsel mellom og rundt de største byene i Norge. Det innebærer at det må bygges dobbelspor på jernbanen på InterCitys-s trekningene fra Oslo til Halden, Lillehammer og Skien, utbygging av Ringeriksbanen, ruste opp strekningene mot Gjøvik, Kongsvinger, Trønderbanen og sammenkobling av Sørlandsbanen og Vestfoldbanen.

Godstransport er avgjørende for et langstrakt og spredtbygd land som Norge. Venstre vil prioritere forbedring og oppgradering av riks- og fylkesveier i områder med stor verdiskaping og eksport, og der transport med tog og/eller sjø foreløpig ikke er et godt alternativ. Med Norges lange kyststripe er sjøtransport et viktig alternativ til utbygging av vei på land. Venstre vil derfor ha en helhetlig plan for godstransport der investering i jernbane, havner og viktige tilførselsveier prioriteres for å redusere godstransport på vei.

Det er også avgjørende for å kunne håndtere økt befolkning i de store byene at belønningsordningen styrkes og utvides for kollektivtransport og sykkel som transportmiddel. Dette vil forhindre økt kødannelse, stagnere utslipp av klimagasser fra transport og kunne bidra forebyggende helsemessig. Venstre mener derfor at staten må finansiere minst 50 prosent av utbyggingene av utslippsfrie transportløsninger i og til de største byene og vekstområdene.

Venstre vil tenke nytt rundt finansiering, planprosesser og organisering for å få mest mulig samferdsel ut av hver krone. Venstre ønsker økt konkurranse og mer langsiktige, forutsigbare finansieringsmodeller. Venstre vil lyse ut større deler eller hele prosjekter når de legges ut på anbud. Å lyse ut noen hundre meter eller noen få kilometer vei om gangen fører til få interesserte entreprenører og høye kostnader. Med Venstres modell vil man få tilbud fra flere, også utenlandske entreprenører. Dette gir mer samferdsel for pengene. I tillegg til tradisjonelle OPS-prosjekter vil Venstre ha statlige garanterte obligasjoner som en mulig finansieringsmodell for store jernbaneprosjekter. Venstre vil også innføre flerårige investeringsbudsjetter på samferdselsområdet, der enkeltprosjekter blir sikret nødvendig finansiering over hele investerings og driftsperioden. Dette vil føre til større forutsigbarhet for utbygger av infrastruktur enn dagens modell med årlige budsjettprosesser. Norge bør videre investere i forskning på nye transportsystemer og teknologi som vil føre til mer effektiv transport for fremtiden.

Innenfor et storstilt samferdselsløft vil Venstre særlig prioritere å:

- bygge ut høyhastighetsbaner i flerbrukskonsept for langdistanse-, regional-/InterCity- og godstrafikk.
- bygge dobbeltspor på InterCitystrekningene. En oppgradering av InterCity-strekningene må bygges med høyhastighetsbane-kvalitet. En slik satsing forutsetter en ny jernbanetunnel under Oslo sentrum.

- styrke og utvide belønningsordningen for kollektivtransport og sykkel til byer som kan dokumentere resultater av sin kollektivsatsing og satsing på sykkel som transportmiddel. Det er åpenbart at staten må ta en større del av finansieringsansvaret for en storstilt utbygging av kollektivtransportnettet i og rundt de store byene og vekstsentraene. Staten må finansiere minst 50 % av utbyggingen av bybane og skinnegående transportløsninger i de største byene.
- styrke satsing på sjøtransport i de områder av landet hvor bane ikke er et reelt alternativ, gjennom en helhetlig plan hvor investering i jernbane, havner, godstransport og egnede tilførselsveier sees i sammenheng slik at man reduserer omfanget av godstrafikk på vei.
- oppruste europa-, riks- og fylkesveier i områder av landet hvor det foregår stor verdiskaping og eksport og hvor transport langs bane og/eller sjø foreløpig ikke er et alternativ.

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøte 2012:

Gi barn klageadgang etter Barnekonvensjonen

I desember 2011 vedtok FNs generalforsamling en ordning som gjør det mulig å klage på brudd på Barnekonvensjonen. Venstre vil at Norge tilslutter seg denne ordningen.

FNs Menneskerettighetsråd vedtok et forslag til tilleggsprotokoll om klagerett til Barnekonvensjonen 17. juni 2011. Etter vedtaket i FNs generalforsamling er nå tilleggsprotokollen åpnet for signering og ratifikasjon av medlemslandene.

Vedtaket i FNs generalforsamling betyr at Barnekonvensjonen, som den siste av de viktige menneskerettighetskonvensjonene, får en klagemekanisme som gjør det mulig å følge opp brudd på barns rettigheter etter konvensjonen. Dette kan for eksempel gjelde barns rett til tilstrekkelig mat og vann, skolegang, og beskyttelse mot vold og overgrep.

Det har vakt oppsikt at Norge ikke har vært aktiv i forhandlingene om å få på plass klagemekanismen. Norge har så langt inntatt en skeptisk holdning med hensyn til å forplikte Norge til en slik ordning. Norge har avstått myndighet til overnasjonale organer på flere områder, men vegrer seg når det gjelder barns rettigheter. Venstre mener det er pinlig og uholdbart. Internasjonale regler og overvåkningsmekanismer er et grunnleggende element i en internasjonal rettsorden som Norge må støtte opp under.

Regjeringen hevder at Norge ligger i front når det gjelder ivaretagelse av barns rettigheter, også juridisk. Venstre mener Norges vegring har en svært uheldig og ødeleggende signaleffekt overfor land hvor behovet for slike mekanismer er enda større. Det er også uheldig for barn i Norge at regjeringen trener en ordning som vil gi barn styrket vern. Dersom barn i Norge får klagerett for brudd på Barnekonvensjonen, vil også asylbarns rettigheter styrkes. Venstre frykter at regjeringen ikke ønsker at barn uten lovlig opphold som har levd lenge i Norge skal få sin sak prøvet internasjonalt om lovligheten i forhold til barnekonvensjonen.

Venstre vil:

- At Norge signerer og ratifiserer FNs klageordning for brudd på Barnekonvensjonen.

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøte 2012:

Mer demokrati

Kampen for demokrati og mer åpenhet er viktig i det norske samfunnet. Borgerne må være trygge på at beslutninger som har betydning for samfunnsutviklingen og for dem som enkeltmennesker, tas i fora som er åpne og som er under demokratisk kontroll. Tiden er også inne for å styrke folkestyret ved å gi flere stemmerett og ha åpnere nominasjonsprosesser.

Venstre har lang tradisjon for å støtte utvidelser av stemmeretten, inkludert stemmerett fra 16 år. Ved høstens valg deltok 20 kommuner i en prøveordning med stemmerett fra 16 år. Dette har vært utelukkende positivt. Venstre tar ungdom og demokrati på alvor og vil derfor at stemmerettsalderen senkes til 16 år ved alle valg.

Nominasjonsprosesser bør være åpne og inkluderende. En forsvinnende liten del av befolkningen er medlemmer av politiske partier. Et mindretall av disse igjen er aktivt involvert i å velge partienes listekandidater. Partiene i Norge bør bidra til nye, mer åpne nominasjonsprosesser og Venstre ønsker blant annet å legge til rette for å kunne gjennomføre åpne prøvenominasjoner.

På grunn av det såkalte styringstillegget i valgordningen, får de største partiene flere stortingsmandater enn deres stemmetall skulle tilsi. Venstre mener dette er udemokratisk, og vil derfor endre første delingstall ved valgoppgjøret fra 1,4 til 1.

I dag er det i praksis ikke mulig å stryke listekandidater ved valg. Dette gjør det vanskelig å påvirke hvilke kandidater som velges for å representere velgerne. Venstre vil tillate stryking i tillegg til kumulering ved alle valg og gjøre det lettere å kumulere opp kandidater ved fylkesting- og stortingsvalg.

Venstre vil ha full åpenhet om alle økonomiske bidrag som gis som valgkamp- og partistøtte.

Venstre vil:

- senke stemmerettsalderen til 16 år for alle valg
- at partiene skal gå inn for mer åpne nominasjonsprosesser
- ha full åpenhet om alle økonomiske bidrag som partistøtte

Vedtatt uttalelse fra Venstres landsmøte 2012:

En styrket språkopplæring

Norge er et lite land – også i språksammenheng. Det er ingen motsetning mellom å være stolte av og ta vare på de offisielle språkene i Norge og å være best mulig rustet til internasjonal samhandling. Både næringslivet og samfunnet for øvrig er avhengig av at flere har en bred sammensatt språkkompetanse. Venstre vil derfor styrke språkopplæring i skolen.

Ferdigheter i norskfaget er grunnleggende for mestring i andre fag, særlig andre språkfag. Venstre mener derfor skolen må legge stor vekt på leseopplæring i de første årene av grunnskolen. Sidemålsopplæring skal fremdeles være en del av norskfaget og Venstre vil beholde egen karakter i sidemål.

Venstre vil at sidemål i større grad skal integreres i andre skolefag enn norskfaget, slik at elevene blir eksponert for begge målformer gjennom hele skolegangen. Venstre vil også vurdere å innføre sidemålsundervisning tidligere i utdanningsløpet enn på ungdomstrinnet.

Venstre mener elevene må få tilbud om undervisning i langt flere språk enn i dag. Globaliseringen, internasjonal handel og internasjonalt samarbeid gjør at norske elever må få flere valgmuligheter, også til undervisning i ikke-europeiske språk. Venstre vil også legge bedre til rette for at elever som ønsker det får anledning til å velge det språket de har lært hjemme som annet fremmedspråk, eller som valgfag. Det vil også bidra til å mangfoldiggjøre språktilfanget i Norge og øker kulturforståelsen.

Det er avgjørende for en styrket språkopplæring at undervisningen tilpasses den enkelte elev. Venstre er opptatt av å forebygge og tilrettelegge for elever med dysleksi og andre skrivevansker.

I tillegg til å øke omfanget av fremmedspråkundervisningen, vil Venstre innføre obligatorisk 2. fremmedspråk som fag fra og med 5. klasse i grunnskolen. En slik innføring krever at faget innrettes praktisk og at lærerkompetansen styrkes; både i lærerutdanningen og for dagens lærere, og at skolene må legge vekt på å rekruttere kompetente lærere i ulike fremmedspråk. Dette kan også kombineres med større deltakelse i europeiske og internasjonale utvekslingsprogrammer, spesielt i ungdomsskolen.

Alle barn har rett til et språk. Barn som i dag har et kommunikasjonshandikap gis et varierende tilbud fra kommune til kommune. Venstre ønsker å styrke retten til språkopplæring til denne gruppen, bl.a. gjennom opplæring i og bruk av "tegn til tale".

Venstre vil:

- Gi elever undervisningstilbud i flere språk enn i dag.
- Styrke retten til språkopplæring for barn med kommunikasjonshandikap.
- Styrke den språkfaglige kompetansen i skolen, både gjennom nyrekruttering og etterutdanning av språklærere.
- At det utarbeides et tilbud i alle kommuner for de ungdomsskoleelevene som vil ta språkfag på videregående skole.
- Stimulere til samarbeid mellom skoler for å øke tilgangen til språkfaglig kompetanse.
- Opprettholde obligatorisk sidemålsundervisning.
- Styrke nasjonalt senter for fremmedspråk i opplæringen, slik at det kan utarbeides felles IKT-løsninger for å sikre muligheten til å bli undervist i et mangfold av språk i hele landet.